

Granskning av årsredovisning 2020-12-31

Herrljunga kommun

Mars 2021, Pernilla Rehnberg, Revsul Dedic och Annika C Karlsson

Innehåll

Inledning och sammanfattning	2
1. Granskningsresultat	4

Inledning och sammanfattning

Uppdrag och Bakgrund

Revisorerna prövar, enligt kommunallagen, om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer, även verksamheten i de juridiska personerna. Revisorerna ska bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenlig med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av delårsrapporten och årsredovisningen.

Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska en kommuns årsredovisning bestå av en resultaträkning, en balansräkning, en kassaflödesanalys, noter, en driftredovisning, en investeringsredovisning och en förvaltningsberättelse. Sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådana upprättas enligt 12 kap 2§. Årsredovisningens delar ska upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller regionens ekonomiska ställning.

Rådet för kommunal redovisning (RKR), som har till uppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med LKBR, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen. I tillämpliga delar kan även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas. Enligt kommunallagen (KL) är det kommunstyrelsen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun har Deloitte genomfört en granskning av kommunens årsredovisning per 2020-12-31.

Metod

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed för kommunal verksamhet. Det innebär att vi har planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Revisionen har omfattat att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska ett urval av underlag till belopp och annan information i årsredovisningen.

I revisionen har också ingått att pröva redovisningsprinciperna och kommunstyrelsens tillämpning av dem. Det ingår även att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som kommunstyrelsen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Vid granskningen har vi utgått från utkast, version daterad 2021-02-24. Om förändringar sker i texten efter detta kan det påverka de iakttagelser och rekommendationer som nämns i denna rapport liksom ev svaret på revisionsfrågan.

Revisionsfrågor och kriterier

Bedöms räkenskaperna som rättvisande och är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål fullmäktige beslutat? Dvs. redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, samt den ekonomiska ställningen på ett sätt som uppfyller de krav som KL samt lagen om kommunal bokföring LKBR ställer? Uppfyller årsredovisningen i allt väsentligt rekommendationerna från RKR?

Vi drar en slutsats kring detta utifrån en genomgång av väsentliga resultat- och balansposter med avseende på olika aspekter som fullständighet, riktighet, existens, tillhörighet, periodisering, värdering, äganderätt samt innehåll och presentation. Urvalet av vad som granskas görs utifrån en bedömning av väsentlighet och risk.

Redogör årsredovisningen för måluppfyllelsen på ett sätt som motsvarar utfallet? Samt är balanskravet uppfyllt? Bedömning av måluppfyllelse utifrån de kriterier fullmäktige beslutat om för kommunens årsredovisning.

Svar på revisionsfrågan

- Vi bedömer att årsredovisningen uppfyller de krav som ställs på en årsredovisning enligt LKBR och RKR.
- I årsredovisningen finns en redovisning av de av fullmäktige beslutade målen. Dock saknas kommunstyrelsens bedömning av målen i det utkast vi granskat.
- Kommunstyrelsen har bedömt att två av tre finansiella mål har uppnåtts. Vi delar denna bedömning.
- Årsredovisningen saknar en samlad bedömning från kommunstyrelsen avseende verksamhetsmålen.
- Nämnderna har bedömt att av totalt 41 prioriterade mål så har 16 uppnåtts, 18 har delvis uppnåtts och 7 är ej uppnådda. Pga målens uppbyggnad finns det möjlighet att bedöma måluppfyllelsen på olika sätt varför vi endast delvis delar denna uppfattning. Tex bedömer nämnderna att mål är uppnådda även om åtgärder inte kunnat genomföras under 2020. Vi anser att det är tveksamt om denna bedömning blir korrekt. Det saknas en tydlighet i hur nämnderna bedömt om ett verksamhetsmål är uppnått eller inte. Vi noterar att det finns vissa utfall där måluppfyllelsen utifrån de underlag som finns skulle kunnat bedömas på ett annat sätt än vad som gjorts.
- Kommunen har uppfyllt balanskravet.
- Den finansiella redovisningen bedöms vara, i allt väsentligt, rättvisande. Vi noterar fortsatt att kommunen inte har delat upp pensionsavsättningen mellan ansvarsförbindelse och avsättning vilket LKBR anger ska göras. Kommunens redovisning är inte i överensstämmelse med LKBR på denna punkt. Kommunen

redovisar fortsatt schablonbidrag för flyktingar på ett sätt som inte fullt ut är i enlighet med god redovisningssed, beloppet dock lägre än tidigare.

Vår sammanfattande bedömning är att årsredovisningen uppfyller de krav som ställs men att det finns förbättringsområden på ett antal punkter.

Rekommendationer

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- Ta sitt ansvar som samordnare av förvaltningen och genomföra en samordnad bedömning av verksamhetens måluppfyllelse.
- Arbeta för en tydligare måluppföljning *med tydliga bedömningskriterier för när ett mål kan anses som uppfyllt.*
- *Att följa LKBR vad gäller den finansiella redovisningen för samtliga poster i resultat- och balansräkningen.*

Jönköping den 9 mars 2021

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg

Revsul Dedic

Annika C Karlsson

Auktoriserad revisor

1. Granskningsresultat

1.1. Kvalitetssäkring av årsredovisningens delar

Nedan presenteras vår granskning av årsredovisningen baserat på revisionskriterierna. För att tydliggöra huruvida kommunens årsredovisning är i överensstämmelse med kommunallagen och lagen om kommunal bokföring och redovisning finns nedan en tabell över ett antal lagkrav:

Lagkrav	Lagrum	Uppfyller?
Uppfylls kraven på årsredovisningens innehåll enligt 4 kap LKBR?	4 kap 1 § LKBR	Ja
Finns upplysning om skälen till ev avvikelser från normgivande organ på det kommunala området (RKR)?	4 kap 3§ LKBR 9 kap LKBR	Ja
Följs uppställningsformerna för resultat och balansräkning?	5 och 6 kap LKBR	Ja
Innehåller förvaltningsberättelsen en utvärdering av kommunens ekonomiska ställning?	11 kap 9§ LKBR	Ja
Lämnas de ytterligare upplysningar som krävs för att bilden ska bli rättvisande?	4 kap 3§ LKBR 9 kap LKBR	Ja
Finns upplysningar om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.	4 kap 3§ LKBR/11 kap 3§ LKBR	Ja
Finns översikt över utvecklingen av kommunens eller regionens verksamhet?	11 kap 1§ LKBR	Ja
Finns upplysningar om kommunens förväntade utveckling?	11 kap 4§ LKBR	Ja
Finns upplysningar om väsentliga personalförhållanden och uppgift om sjukfrånvaro?	11 kap 5-6§§ LKBR	Ja
Finns en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet?	10 kap 2§ LKBR	Ja
Finns en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.	10 kap 1§ LKBR	Ja
Anges hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras – är balanskravet uppfyllt?	11 kap 10§ LKBR	Ja

Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts?	11 kap 9§ LKBR	Delvis
Ingår sammanställda räkenskaper för ev kommunal koncern?	12 kap 1§ LKBR	Ja

Måluppfyllelse

Herrljunga kommun har antagit 6 visionsmål, vilka mäts utifrån 41 prioriterade mål. 1 av dessa mål är tillika ett finansiellt mål för kommunen.

Vi kan konstatera att det i den av oss granskade versionen av årsredovisningen saknas en samlad bedömning från kommunstyrelsen av verksamhetsmålen.

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen i uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och det åligger även styrelsen att ha uppsikt över nämndernas verksamhet.

Enligt vår bedömning är det även kommunstyrelsen som ansvarar för att bereda årsredovisningen till kommunfullmäktige. Vi bedömer därför att kommunstyrelsen bör göra en samlad bedömning kring måluppfyllelsen utifrån nämndernas redovisning, något som i dagsläget saknas i årsredovisningen.

Vi kan även konstatera att nämnderna i vissa fall, enligt vår bedömning, har bedömt vissa mål som uppnådda men bedömningen kunde enligt vår mening likaväl bedömts som inte uppnådda. Det rör sig om mål som bedöms som uppnådda trots att kommunen i årsredovisningen redogör för att man inte kunnat genomföra allt som planerats för året.

Vissa av de prioriterade målen är dessutom allmänt hållna, tex anges att kommunen ska "underlätta" eller "förbättra" något. Då vissa mål är ottydligt angivna och det ibland är svårt för läsaren att tydligt se vilka underlag som ligger till grund för bedömningen är det svårt att tydligt utläsa om det finns en progression i måluppfyllelsen. Som läsare är det också ibland svårt uttyda när eller varför mål av detta slag bedöms som uppnådda. Detta bör även medföra svårigheter för kommunstyrelsen att uttala sig om måluppfyllelsen.

Enligt uppgift arbetar kommunen med en ny styrmodell från/för 2021 samt nya målformuleringar. Vi vill därför uppmana kommunstyrelsen att vinnlägga sig om att arbeta fram tydliga mål och bedömningskriterier för målen. Målen och kriterierna bör i sin tur vara kopplade till tydliga underlag för målbedömningen. Detta bedömer vi bör ge kommunstyrelsen bättre möjlighet att uttala sig om måluppfyllelsen i årsredovisningen. Men det bör även ge den externa läsaren en klarare bild av vilken måluppfyllelse kommunen faktiskt har.

Nedan följer en bedömning av om de finansiella målen är uppfyllda, om verksamhetsmålen är uppfyllda samt en redogörelse för de iakttagelser som gjorts i granskningen av resultat- och balansräkning samt övriga delar av årsredovisningen.

Uppfyllelse av finansiella mål

Finansiella mål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	Kommunstyrelsens bedömning	Deloitte's bedömning
Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!	<p>Det finansiella målet mäts utifrån tre prioriterade mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Årets resultat uppgår till 4,2 % och målet nås därför på en rullande treårsperiod. • Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras av kommunens 	Kommunstyrelsen bedömer att 2 av de 3 prioriterade målen uppnås för 2020.	Deloitte delar kommunstyrelsens bedömning.

egna medel, dvs självfinansieras.
Investeringsutgifterna har egenfinansierats till 61,8 % under 2020, målet uppnås därför inte.

- För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 35 procent.
Soliditeten (inkl pensionsskuld och löneskatt) uppgår till 40 % under 2020, målet är uppnått.

Uppfyllelse av verksamhetsmål	Återkoppling till målen i årsredovisningen	Kommunstyrelsens bedömning	Deloitte's bedömning
Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!	Mäts utifrån 9 prioriterade mål. • 4 bedöms uppnådda, 4 delvis uppnådda och 1 mål bedöms ej uppnått av nämnderna.	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen saknas.	Ingen samlad bedömning har kunnat göras då kommunstyrelsens bedömning av målen saknas.
Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!	• Mäts utifrån 8 prioriterade mål: 4 bedöms uppnådda och 4 delvis uppnådda av nämnderna.	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen saknas.	Ingen samlad bedömning har kunnat göras då kommunstyrelsens bedömning av målen saknas.
Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!	• Mäts utifrån 11 prioriterade mål: 1 mål bedöms uppnått, 7 delvis uppnådda och 3 ej uppnådda av nämnderna.	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen saknas.	Ingen samlad bedömning har kunnat göras då kommunstyrelsens bedömning av målen saknas.
Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv	Mäts utifrån 8 prioriterade mål: • 4 bedöms uppnådda, 3 delvis uppnådda och 1 mål bedöms ej uppnått av nämnderna.	Kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen saknas.	Ingen samlad bedömning har kunnat göras då kommunstyrelsens bedömning av målen saknas.

Granskning av finansiella dokument	Iakttagelser	Förslag till rekommendation
Kassa/bank	Inget att rapportera	
Kortfristiga fordringar	Inget att rapportera	
Materiella anläggningstillgångar	Inget att rapportera	
Finansiella anläggningstillgångar	Inget att rapportera	
Kortfristiga skulder	Inget att rapportera	
Långfristiga skulder	Inget att rapportera	
Avsättningar	Vi har iakttagit att kommunen inte har delat upp pensionsavsättningen mellan ansvarsförbindelse och	Vi rekommenderar kommunstyrelsen att redovisa pensioner i enlighet med LKBR.

Granskning av finansiella dokument	Iakttagelser	Förslag till rekommendation
	avsättning vilket innebär att pensioner inte redovisas i enlighet med LKBR.	
Eget kapital	Inget att rapportera	
Poster inom linjen/ansvarsförbindelser	Vi har iakttagit att kommunen inte har delat upp pensionsavsättningen mellan ansvarsförbindelse och avsättning vilket innebär att pensioner inte redovisas i enlighet med LKBR.	Vi rekommenderar kommunstyrelsen att redovisa pensioner i enlighet med LKBR.
Resultaträkning	Kommunen intäktför inte schablonbidrag för flyktingar i enlighet med god redovisningssed.	Vi rekommenderar kommunstyrelsen att intäktsföra schablonbidrag för flyktingar i enlighet med god redovisningssed.

Kommentar Covid-19	Återkoppling i årsredovisningen	Deloitte kommentar
<p>Kortare kommentar kring Covid-19:s påverkan på det ekonomiska utfallet.</p>	<p>Kommunen uppger i sin årsredovisning att de fått 20,9 mnkr i bidrag kopplat till Covid-19 under 2020.</p> <p>Den återsökta delen av detta är cirka 2,1 mnkr, den återstående delen rör sig om bidrag som kommunen fått utan att söka.</p>	<p>Herrljunga kommun har ett positivt resultat på 24 mnkr, vilket är 13 mnkr över budgeterat resultat. Vi noterar dock att en stor del av detta avser ökade intäkter i form av bidrag från staten på grund av Covid-19. Kommunen gör själv ett resonemang om hanteringen av de ökade intäkterna och att dessa är engångsbelopp som inte kan leda till ökade satsningar. Detta då bidragen inte är en långsiktig finansieringslösning. Resonemanget visar på att kommunen gjort en analys av årets resultat i förhållande till framtida utveckling.</p> <p>I driftredovisningen framgår att framförallt socialnämnden har ett negativt utfall jämfört med budget om cirka 8 mnkr, detta trots ökade bidrag och ett tillskott under året på 4 mnkr tillkommit under året. Socialnämnden är den nämnd som hårdast drabbats av pandemins effekter. Men vi bedömer att arbetet med att nå en budget i balans för socialnämnden måste fortsätta då allt underskott inte härstammar från pandemins effekter på verksamheten.</p>

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte is a leading global provider of audit and assurance, consulting, financial advisory, risk advisory, tax and related services. Our global network of member firms and related entities in more than 150 countries and territories (collectively, the “Deloitte organization”) serves four out of five Fortune Global 500® companies. Learn how Deloitte’s approximately 330,000 people make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.